

OCTOGON

ARCHITECTURE & DESIGN

KÜLFÖLD

Non-standard kiállítás
Greg Lynn
Tom Kovac sztárinterjú
NIO Architecten
NL_Architects
Lord Foster
Bengt Svensson
Wiel Arets

BELFÖLD

Dr. Finta József:
Magánvilla
a Gellérthegyen
Ekler Dezső:
Margit Palace
Kálmán Ernő:
Klebelsberg Kulturális
és Művészeti Központ
Turányi Gábor:
Lakópark Sopronban

DESIGN

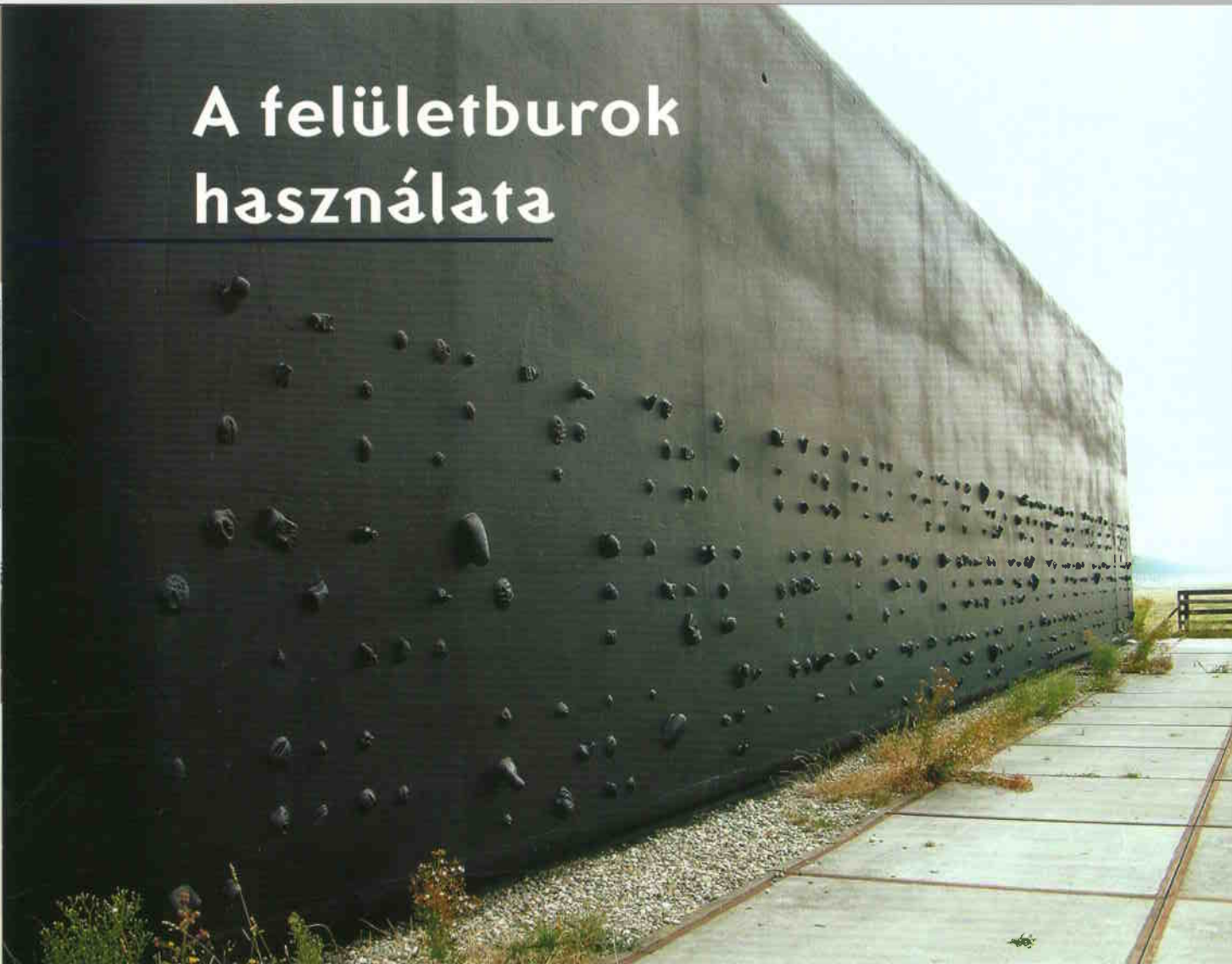
Kenji Ekuan
Muzsai - Ficzere
Mag Ildikó
Göbolyös Kristóf

MINDENT A VENDÉGÉRT!

Kávézók, éttermek,
szórakozóhelyek
F. Kovács Attila:
Az új Leroy

A felületburok használata

WOS8 transzformátorház, Utrecht, Hollandia

Koncepció: **NL ARCHITECTS ÉS DJIN SIE (BUREAU NIEUWBOUW CENTRALES UNA)**

Építész: **PIETER BANNENBERG, WALTER VAN DIJK, KAMIEL KLAASSE, MARK LINNEMANN – NL ARCHITECTS**

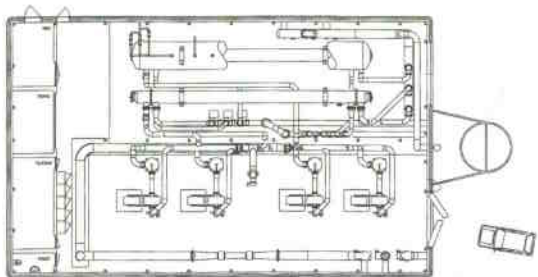
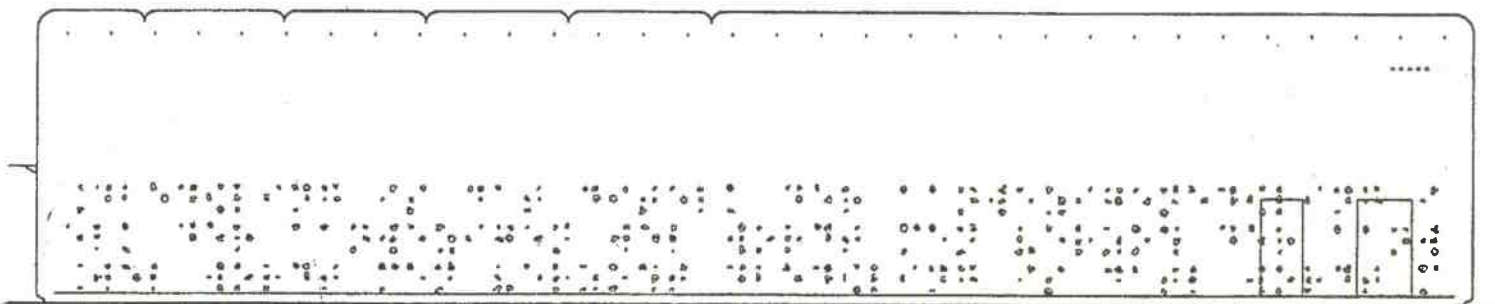
Szöveg és fotó: **VUKOSZÁVLYEV ZORÁN**

A KORTÁRS HOLLAND ÉPÍTÉSZET KÍSÉRLETI JELLEGE A 80-AS ÉVEK KÖZEPÉTŐL EREDEZTETHETŐ, AMIKOR A NAGYMÉRTÉKŰ ÉPÍTÉSI FELLENDÜLÉS A HAGYOMÁNYOS ÉPÍTÉSI TECHNOLÓGIÁK ALKALMAZÁSA MELLETT LEHETŐVÉ TETTE ÚJ ANYAGOK HASZNÁLATÁT. AZ ACÉL, MŰANYAG ÉS ÜVEG FELÜLETI, VALAMINT SZERKEZETI STRUKTÚRÁBAN VALÓ SZÉLESKÖRŰ ALKALMAZÁSA AZ ANYAGOK MEGISMERÉSÉT ÉS KAPCSOLATAIK ÚJRADEFINIÁLÁSÁT EREDMÉNYEZTE. A MATERIÁLIS MEGÚJULÁS A MODERNITÁS HAGYOMÁNYAIT TOVÁBB VIVŐ HOLLAND ÉPÍTÉSZETNEK SAJÁTOS UTAKAT JELÖLT KI. AZ EZREDFORDULÓN AZONBAN EGY MÁSODIK KÍSÉRLETI SZAKASZT FIGYELHETÜNK MEG: AZ EXPRESSZÍV FORMAI SZÁNDÉKOK AZ ANYAGOK ÖTLETSZERŰ HASZNÁLATÁT HELYEZIK ELŐTÉRBE.

A sztereometrikus tömeg egyetlen látható nyílása a kosárlabda-palánk

A déli határoló-felület állítása és visszametszése karakteressé teszi a testet

Az amszterdami székhelyű NL Architects iroda nevéhez még nem kötődnek jelentős alkotások, azonban a VII. Velencei Építészeti Biennále holland pavilonjának tervezői nemzetközileg már elismertek. Nem dolgoznak ideológiákkal és teóriákkal. A kritikai attitűd elveti a konvencionális tervezési módszereket, s ha az adott feladat megkívánja, akár fejlesztésekbe is fognak a tervezéssel párhuzamosan.

A WOS8 transzformátor a tőle 1 km-re lévő UNA hőerőműtől kapja az energiát, melyet fűtési hővé és melegvízzé alakít át, ellátva 11 ezer háztartást a környéken. A nagy kiterjedésű szántóföld határán álló, a családi házas fejlesztési övezetbe alapelemként elhelyezett ipari létesítmény nem szándékozik elzárkózni a környezetétől. A szükségszerűen doboz jellegűt egyedi kísérleti utakat járva feloldják a tervezők, karakteres jellé téve az objektumot.

Az épület téglalap alaprajzát és magassági méreteit a belső technológia csőrendszere határozza meg. A gépek, vezetékek hálózatát burokként határolja a tervezett struktúra, belső letámasztás nélkül. A folyamatos felület, a hagyományos szerkezetelemek (lábazat, párkány, nyílások) nélkül formált „homlokzatok” egységes tömb hatását keltik. A látszólag áthatolhatatlan héjba rejtőzködően belemetszett kapuk azonos felülettel, minimális hézagolással záródnak. A függőleges határoló felületek anyag-folytonosan fordulnak át a felső éleken, a tető ugyanazon anyagból képzett.

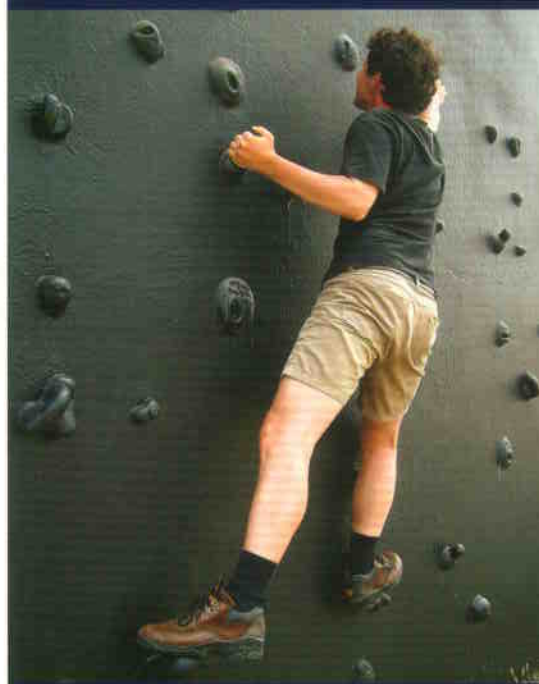
A mélyfekete burok gumyszerű konzisztenciájú. Lepelként borul a funkcionálisan meghatározható térburokra. A könnyedség érzete a déli oldalon felerősödik, ahol textilszerű ívet vet a „homlokzat” lezárása. A szigorú tömbforma fellazul: íves bemetszése inflexió s görbe-

felületet alkot. A test sarkán ferdén átfűzött, kör alakú nyílás pedig antropomorf jelleget kölcsönöz az épületnek. Az NL Architects ezen áthatással és a sajátos visszametszéssel karakteressé teszi a „dobozt”.

A tömeg formai folytonosságának megfelelően a burkolóanyagok is folytonosak. Az acél teherhordó szerkezetre illesztett 8 mm-es üvegszál erősítésű poliuretán lemezek hozzák létre a héjat, azon 2 mm vastagságú, a helyszínen folyékony állapotban felhordott poliuretán fedőréteg van. A parkolóházaknál vízszigetelésként használt anyag – illesztés nélküli membránként – teljesen beborítja az épületet.

Az anyagokkal való kísérletezés és a forma igazoltan lírai vonásai spekulatívnak hatnának, ha a tervezők ezen a szinten megálltak volna az épület tervezésével. A lakókörnyezetbe illeszkedő „ipari test” a tervezett fejlesztésekben központi helyen fog állni. A „black-box” aktivitási felületté válik. A nyugati felület Braille-írászerű applikációkat kap, mely falmászásra alkalmas. A keleti oldal üvegszemei reklámhordozók: éjszakai kivilágításban a WOS8-épületnév rajzolódik ki. Az északi oldal kosárlabdapalánkjára pedig önreflexió a tervezők részéről: az átlátszó felület az épület egyetlen ablaka.

A ferdén átfűzött nyílás álperspektivikus hatása

A nyugati oldal applikációi falmászásra adnak lehetőséget

Üvegtest a homlokzaton